

Татарстан Республикасы
Балык Бистәсе муниципаль район Советы

КАРАР № XXV-3

Балык Бистәсе штп.

2017 елның 28 декабре

Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының шәһәр төзелеше проектлаштыруның жирле нормативларын раслау турында

Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы жирле әһәмияттәге объектлар белән тәэмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенәң жыелма исәп күрсәткечләрен һәм муниципаль район халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь дәрәжәдә үтемле (һәркем өчен мөмкин) булуын билгеләү максатларында, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 8 маддәсендәге 2 өлешенәң 2 пункты һәм 29.4 маддәсе, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Уставы, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль район Советының 2017 елның 21 ноябрәндә кабул ителгән XXIII-2 номерлы «Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының шәһәр төзелешен проектлаштыру буенча жирле нормативларны әзерләү, раслау һәм аларга үзгәрешләр кертү тәртибе турындагы Нигезләмәне раслау хакында»гы карары нигезендә Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль район Советы **КАРАР БИРӨ:**

1. Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының кушымта итеп бирелә торган шәһәр төзелешен проектлауның жирле нормативларын расларга.

2. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

3. Карарны Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының <http://ribnaya-sloboda.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында һәм <http://pravo.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге “Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталы”нда урнаштырырга.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны транспорт, төзелеш һәм торак-коммуналь хужалык буенча даими комиссиягә йөкләргә.

Татарстан Республикасы
Балык Бистәсе муниципаль
район Советы рәисе вазыйфаларын башкаручы

И.Г.Ибраһимов

Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының шәһәр төзелеше проектлаштыруның жирле нормативлары

2017 ел
ЭЧТӨЛЕК

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР.

2. ИСӘП-ХИСАП КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕН КУЛЛАНУ КАГЫЙДӘЛӘРЕ ҺӘМ
ӨЛКӘСЕ.

3. БАЛЫК БИСТӘСЕ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ КЫСКАЧА
СЫЙФАТЛАМАСЫ.

4. Төп өлеш.

4.1. Муниципаль район халкын электр һәм газ белән тәмин итү объектлары белән тәмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре; муниципаль район халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин кадәр күбрәк файдалана алуының исәп-хисап күрсәткечләре.

4.2. Муниципаль район чикләрендә торак пунктлардан читтә урнашкан автомобиль юллары һәм муниципаль районның жирле эһемияттәге объектларына, муниципаль район халкына караган транспорт хезмәте күрсәтү объектлары белән тәмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре; муниципаль район халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин кадәр күбрәк файдалана алуының исәп-хисап күрсәткечләре.

4.3. Муниципаль район мәгариф объектлары белән тәмин ителешнең мөмкин булган минималь дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре; муниципаль район халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин кадәр күбрәк файдалана алуының исәп-хисап күрсәткечләре.

4.4. Муниципаль районның сәламәтлек саклау объектлары белән тәмин ителешнең мөмкин булган минималь дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре; муниципаль район халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин кадәр күбрәк файдалана алуының исәп-хисап күрсәткечләре.

4.5. Муниципаль район халкының мәгълүматлаштыру һәм элемент объектлары белән тәмин ителешнең мөмкин булган минималь дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре; муниципаль район халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин кадәр күбрәк файдалана алуының исәп-хисап күрсәткечләре.

4.6. Муниципаль район халкының мәдәният һәм ял объектлары белән тәмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре; муниципаль район халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин кадәр күбрәк файдалана алуының исәп-хисап күрсәткечләре.

4.7. Муниципаль район халкын социаль тәмин итү һәм социаль яклау объектлары белән тәмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре; муниципаль район халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин кадәр күбрәк файдалана алуының исәп-хисап күрсәткечләре.

4.8. Муниципаль район халкының физик культура һәм массакүләм спорт объектлары белән тәмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре; муниципаль район халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин кадәр күбрәк файдалана алуының исәп-хисап күрсәткечләре.

4.9. Муниципаль район халкының көнкүреш һәм сәнэгать калдыкларын утильләштерү һәм эшкәртү объектлары белән тээмин итүнең мөмкин булган минималь дәрәжәсенә исәп күрсәткечләре; муниципаль район халкы өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин кадәр күбрәк файдалана алуының исәп-хисап күрсәткечләре.

4.10. Жәмәгәт тәртибен саклауны тээмин итә торган объектлар белән тээмин итүнең мөмкин булган минималь дәрәжәсенә исәп күрсәткечләре; муниципаль район халкы өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин кадәр күбрәк файдалана алуының исәп-хисап күрсәткечләре.

5. МУНИЦИПАЛЬ РАЙОН ХАЛКЫНЫҢ ЖИРЛЕ ӘҢӘМИЯТТӘГЕ ОБЪЕКТЛАРГА НОРМАТИВ ИХТЯЖЫН БИЛГЕЛӘУ БУЕНЧА, КҮРСӘТЕЛГӘН ОБЪЕКТЛАРНЫ УРНАШТЫРУГА ТӘКЪДИМНӘР.

5.1. Электр һәм газ белән тээмин итү объектларын урнаштыру буенча тәкъдимнәр.

5.2. Муниципаль район халкының торак пунктлардан читтә урнашкан транспорт объектларына норматив ихтыяжын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр.

5.3. Мәгариф объектларын урнаштыру буенча тәкъдимнәр.

5.4. Муниципаль район халкының сәламәтлек саклау объектларына норматив ихтыяжын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр.

5.5. Мәгълүматлаштыру һәм элемент объектларын урнаштыру буенча тәкъдимнәр.

5.6. Муниципаль район халкының мәдәният һәм ял объектларына норматив ихтыяжларын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр.

5.7. Муниципаль район халкының социаль тээминат һәм социаль яклау объектларына норматив ихтыяжын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр.

5.8. Муниципаль район халкының физик культура һәм массакүләм спорт объектларына норматив ихтыяжын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр.

5.9. Көнкүреш һәм сәнэгать калдыкларын утильләштерү һәм эшкәртү объектларына муниципаль район халкының норматив ихтыяжын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр.

6. ИСӘП-ХИСАП КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕН НИГЕЗЛӘУ БУЕНЧА МАТЕРИАЛЛАР.

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының шәһәр төзелеш проектлаштыруның жирле нормативлары (алга таба-нормативлар) Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының норматив-хокукый актлары нигезендә эшләнә.

1.2. Әлеге нормативлар белән жайга салынмаган мәсьәләләр «Техник жайга салу турында» 2002 елның 27 декабрәндәге 184-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләре нигезендә Россия Федерациясе территориясендә гамәлдә булган законнар һәм норматив-техник документлар белән жайга салына.

1.3. Әлеге нормативлар, оештыру-хокукый формаларына бәйсез рәвештә, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы территориясендә үз эшчәнлекләрен гамәлгә ашыручы барлык шәһәр төзелеш эшчәнлегә субъектлары өчен мәжбүри.

1.4. Шәһәр төзелеш проектларының жирле нормативларын раслау, аларга үзгәрешләр кертү федераль законнар, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы жирле үзидарә органнарының норматив хокукый актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.5. Әлеге нормативлар муниципаль район халкы өчен муниципаль район халкының жирле әһәмияттәге объектлар белән тээмин ителешенә минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре; мондый объектларның муниципаль район халкы өчен мөмкин булган максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре жыелмасын билгели.

1.6. Муниципаль район халкы өчен тээмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре һәм муниципаль район халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин булган максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнә торган муниципаль районның жирле эһәмияттәге объектларына түбәндәге өлкәләргә караган объектлар керә:

жирлекләренә электр һәм газ белән тээмин итү;

муниципаль район чикләрендә торак пунктлардан читтә жирле эһәмияттәге автомобиль юллары;

мәгариф;

сәламәтлек саклау;

физик культура һәм массакүләм спорт;

каты коммуналь калдыкларны эшкәртү, утильләштерү, зарарсызландыру, урнаштыру;

муниципаль районның жирле эһәмияттәге мәсьәләләренә хәл итүгә бәйлә башка өлкәләр: транспорт хезмәте күрсәтү, мәгълүматлаштыру һәм элементә, мәдәният һәм ял оештыру, социаль тээминат һәм социаль яклау, жәмәгать тәртибен саклауны тээмин итү һ. б.

1.7. Нормативлар үз эченә түбәндәге бүлекләренә ала:

төп өлеш (муниципаль район халкы өчен муниципаль район халкының жирле эһәмияттәге объектлар белән тээмин ителешенә минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре һәм мондый объектларның муниципаль район халкы өчен мөмкин булган максималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре);

нормативларның төп өлешендә булган исәп-хисап күрсәткечләрен нигезләү буенча материаллар;

нормативларның төп өлешендә булган исәп-хисап күрсәткечләрен куллану кагыйдәләре һәм өлкәсе;

муниципаль район халкының муниципаль районның жирле эһәмияттәге объектларына норматив ихтыяжын билгеләү, әлегә объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр;

Балык Бистәсе муниципаль районының кыскача сыйфатламасы.

2. ИСӘП-ХИСАП КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕН КУЛЛАНУ КАГЫЙДӘЛӘРЕ ҺӘМ ӨЛКӘСЕ

2.1. Балык Бистәсе муниципаль районының һәм аның составына керүче жирлекләренә территорияль планлаштыру документларын, Балык Бистәсе муниципаль районы территорияләренә карата эшләнә торган территорияне планлаштыру буенча документларны эзерләү, килештерү, раслау һәм тормышка ашыру вакытында әлегә нормативларда билгеләнгән исәп-хисап күрсәткечләре кулланыла.

2.2. Шәһәр төзелешен проектлаштыру нормативлары дүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнары, шәһәр төзелешә эшчәнлегә турындагы законнарның үтәләшен тикшереп тору һәм күзәтү органнары тарафыннан карарлар кабул итү өчен кулланыла.

2.3. Муниципаль районның жирле эһәмияттәге объектлары исемлегә, муниципаль район халкы тээмин ителешенә минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре һәм әлегә нормативларның төп өлешендә китерелгән муниципаль район халкы өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин булган максималь дәрәжәдә үтемле булу дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре үтәү өчен мәжбүри булып тора.

2.4. Гамәлдәге норматив документларны, шул исәптән әлегә нормативларда сылтама бирелә торган документларны юкка чыгарганда һәм (яки) үзгәрткәндә гамәлдән чыгарылган нормаларга таянып эш итәргә кирәк.

3. БАЛЫК БИСТӘСЕ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ КЫСКАЧА СЫЙФАТЛАМАСЫ

3.1. Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы территориясенә кыскача сыйфатламасы, шулай ук халыкның саны, тыгызлыгы һәм социаль-демографик составы турында мәгълүматлар, муниципаль районның башка характерлы үзенчәлекләре 1 нче таблицада китерелгән.

Таблица 1

№ п/п	Күрсәткечнең аталышы	Сыйфатлама
------------------	-----------------------------	-------------------

1	Балык Бистәсе муниципаль районы территориясенә Татарстан Республикасы структурасында урнашуы	<p>Балык Бистәсе муниципаль районы 1927 елда оешкан, Татарстан Республикасының үзәк өлешендә Кама (Чулман) елгасының уң як ярында урнашкан.</p> <p>Район Лаеш, Питрәч, Теләче, Саба, Мамадыш, Чистай һәм Алексеевск муниципаль районнары белән чиктәш. Район территориясе буенча Казан – Яр Чаллы, Казан-Оренбург трассалары уза.</p> <p>Район территориясе 2041,4 (?) кв. км, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрнең майданы – 11470 кв. км. (?)</p> <p>Район территориясендә 1 шәһәр жирлегә һәм 26 авыл жирлегә, 77 торак пункт урнашкан. Балык Бистәсе муниципаль районының административ үзәге-Балык Бистәсе шәһәр тибындагы поселогы. Казанга кадәр ераклык 96 км. Авыл хужалыгы ит-сөт терлекчеленә, үсемлекчелеккә йөз тота: язгы бодай, көзгә арыш, арпа, солы, борчак, кукуруз игелә.</p> <p>2017 елның 1 гыйнварына халык саны-27215 кеше. – Халыкның милли составы: татарлар-78,6%, руслар-20,2%, башка милләتلәр – 1,2 %.</p>
---	--	--

4. Төп өлеш

4.1. Муниципаль район халкын электр һәм газ белән тәэмин итү объектлары белән минималь дәрәжәдә тәэмин ителешнең исәп-хисап күрсәткечләре; муниципаль район халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин кадәр күбрәк файдалана алуының исәп-хисап күрсәткечләре.

4.1.1. Инженерлык жиһазлары системаларын билгеләнгән тәртиптә эшләнгән һәм расланган территориаль планлаштыру документлары һәм электр һәм газ белән тәэмин итү схемалары нигезендә проектларга кирәк.

Әлеге тармак схемаларында технологиянең, куәтнең, инженерлык челтәrlәре күләменәң принципияль мәсьәләләрә хәл ителергә, схеманы тормышка ашыру чираты буенча тәкъдимнәр бирелергә тиеш.

4.1.2. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләре 2 нче таблицада китерелгән.

Таблица 2

№ п/п	Объектның аталышы	Халыкның тәэмин ителешенә минималь рәхсәт ителгән дәрәжәсе	Халык өчен максималь рәхсәт ителә торган территория дәрәжәсе
-------	-------------------	--	--

1	Электр белән тээмин итү системасы объектлары: электр трансформатор подстанцияләре, бүлү пунктлары, төрлө көчәнештәге электр челтәрләре	Торак һәм жәмәгать биналарының электр энергиясе белән 100 процент тээмин ителеше; торак урамнарның 100 процент яктыртылышы	билгеләнми
2	Үзәкләштерелгән газ белән тээмин итү системасы объектлары: газ бүлү һәм газ тутыру станцияләре һәм пунктлар, газ жайга салу пунктлары; газ бүлү челтәрләре	Торак биналарны газ белән 100 процент тээмин итү *	билгеләнми

* Балык Бистәсе бистәсе шәһәр тибындагы поселогында яисә аның өлешләрендә торак биналарны стационар электр плитәләре белән тээмин итү шартларында газ белән тээмин итү системалары булмау рөхсәт ителә.

4.2. Муниципаль район чикләрендә торак пунктлардан читтә урнашкан автомобиль юллары һәм муниципаль районның жирле әһәмияттәге объектларына, муниципаль район халкына караган транспорт хезмәте күрсәтү объектлары белән тээмин ителешнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре; муниципаль район халкы өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин кадәр күбрәк файдалана алуының исәп-хисап күрсәткечләре

4.2.1. Барлык торак пунктлар да килә-көрә торган каты өслекле автомобиль юллары белән тээмин ителергә тиеш.

4.2.2. Жәмәгать пассажир транспортының тукталыш пунктларын муниципаль районның жирле әһәмияттәге автомобиль юлларында урнаштырырга кирәк, алар буенча шәһәр яны һәм шәһәрара автобус маршрутлары узду күздә тотыла, бер-берсеннән минималь ераклык 500 метрга тигез.

4.2.3. Балык Бистәсе муниципаль районы территориясендә Балык Бистәсе ш.т.да автомобиль транспортының кимендә 1 пассажир вокзалын урнаштыру күздә тотарга кирәк.

4.2.4. Балык Бистәсе муниципаль районы халкын автосервис, юл буйларында хезмәт күрсәтү объектлары белән тээмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнми.

4.2.5. Торак пунктлар, транспорт хезмәте күрсәтү объектлары чикләреннән читтә автомобиль юлларының территорияль яктан мөмкин булган кадәр үтемле булуын исәпләү күрсәткечләре билгеләнми.

4.3. Муниципаль район мәгариф объектлары белән тээмин ителешнең мөмкин булган минималь дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре; муниципаль район халкы өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин кадәр күбрәк файдалана алуының исәп-хисап күрсәткечләре.

4.3.1. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 3 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

Таблица3

№ п/п	Объектның аталышы	Халыкның тээмин ителешенә минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе	Халык өчен максималь рөхсәт ителә торган территория дәрәжәсе
1	Балык Бистәсе шәһәр тибындагы	халыкның демографик структурасына карап:	2 каттан артыграк төзелгәндә - 300 метр;

	поселогында мэкътэпкэчэ белем бирү учреждениелэре	1 - 6 яшьлек балаларның 85 %ын колачлау	бер һәм ике катлы корылмада - 500 метр
2	авыл торак пунктларында	халыкның демографик структурасына карап: 1 - 6 яшьлек балаларның 40 %ын колачлау	500 метр
3	Балык Бистәсе шәһәр тибындагы поселогында гомуми белем бирү учреждениелэре	халыкның демографик структурасына карап: 7 - 15 яшьлек балаларның 100 %ын колачлау; 16 - 17 яшьлек балаларның 75 % ын колачлау	I баскыч укучылары өчен-15 минут транспорт үтемлелеге; II һәм III баскыч укучылар өчен-50 минут транспорт үтемлелеге
4	авыл торак пунктларында	халыкның демографик структурасына карап: 7 - 15 яшьлек балаларның 100 %ын колачлау; 16 - 17 яшьлек балаларның 75 % ын колачлау	I баскыч укучылары өчен – 2 км һәм 15 минут транспорт үтемлелеге; II һәм III баскыч укучылар өчен- 4 км һәм 30 минут транспорт үтемлелеге
5	Балык Бистәсе шәһәр тибындагы поселогында өстәмә белем бирү учреждениелэре	7 - 17 яшьлек балаларның 10 %ын колачлау	1 000м яки 30 минут транспорт үтемлелеге
6	авыл торак пунктларында	7 - 17 яшьлек балаларның 10 %ын колачлау	билгеләнми

*Искәрмә: махсулаштырылган һәм савыктыру мэкътэпкэчэ белем бирү һәм гомуми белем бирү учреждениелэре өчен исәп-хисап күрсәткечлэре проектлаштыруга бирем буенча кабул ителә.

4.3.2. Учреждениедән 1 километрдан артык ераклыкта яшәүче авыл гомуми белем бирү мэкътэплэре укучылары өчен балаларны йөртү өчен билгеләнгән махсус транспортта уку урынына илтүне оештыру күздә тотыла.

Махсус транспорт тукталышларының территорияль яктан мөмкин булган дәрәжәдә үтемле булуы 500 метрга тиң.

Авыл гомуми белем бирү мэкътэплэренең I һәм II баскыч укучылары өчен территорияль үтемлелегенең иң чик күрсәткече, транспорт хезмәте күрсәтүне оештыруны исәпкә алып, 15 километр тәшкил итә.

15 километрдан артык ераклыкта, шулай ук начар һава шартлары вакытында транспортка барып житү мөмкинлеге булмаган чорда мэкътэп яны интернатын күздә тотарга кирәк. Мэкътэп янындагы интернатның сыйдырышлылыгы гомуми белем бирү учреждениесендә урыннарның гомуми санының 10%ын тәэмин итү дәрәжәсен исәпләгәндә билгеләнә.

4.3.3. Яңа төзелә торган яисә территорияль яктан үсә торган торак пунктлар өчен, халык санының 2 тапкырдан күбрәккә артачаклыгы фаразлана торган торак пунктлар өчен фаразлана торган халыкның демографик составы турында мәгълүматлар булмаган очракта, тәэмин ителешнең минималь дәрәжәсенең түбәндәге исәп күрсәткечлэрен кабул итәргә кирәк:

мэкътэпкэчэ мәгариф учреждениелэре тарафыннан - 1 мең кешегә 180 урын, шул ук вакытта торак төзелеше территориясендә 1 мең кешегә 100 урын; гомуми белем бирү учреждениелэре - 1 мең кешегә 180 урын.

4.4. Муниципаль районның сәламәтлек саклау объектлары белән тәэмин ителешнең мөмкин булган минималь дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре; муниципаль район халкы өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин кадәр күбрәк файдалана алуының исәп-хисап күрсәткечләре.

4.4.1. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 4 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

Таблица 4

№ п/п	Объектның аталышы	Халыкның тәэмин ителешенә минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе	Халык өчен максималь рөхсәт ителә торган территория дәрәжәсе
1	Барлык типтагы стационарлар Балык Бистәсе ш.тп.да	1 мең кешегә 13,47 ятак	60 минут жәяү бару
2	авыл торак пунктларында	билгеләнми	билгеләнми
3	Балык Бистәсе бистәсе ш.тп.да амбулатор-сырхауханә учреждениеләре	сменага 1 мең кешегә 18,15 килү	30 минут жәяү бару
4	авыл торак пунктларында	сменага 1 мең кешегә 18,15 килү	30 минут жәяү бару
5	Балык Бистәсе шәһәр тибындагы поселогында ашыгыч медицина ярдәме учреждениеләре: ашыгыч медицина ярдәме станцияләре (подстанцияләр)	1 мең кешегә 0,1 автомобиль	Махсус автомобильдә 15 минут бару
6	авыл торак пунктларында: күчмә медицина ярдәме пунктлары	1 мең кешегә 0,2 автомобиль	Махсус автомобильдә 30 минут бару

4.5. Муниципаль район халкының мәгълүматлаштыру һәм элемент объектлары белән тәэмин ителешнең мөмкин булган минималь дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләре; муниципаль район халкы өчен мондый объектларның территорияль яктан мөмкин кадәр күбрәк файдалана алуының исәп-хисап күрсәткечләре.

4.5.1. Балык Бистәсе ш.тп. халкының мәгълүматлаштыру һәм элемент объектлары белән минималь тәэмин ителеш дәрәжәсенә исәп-хисап күрсәткечләрен 5 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

Таблица 5

№ п/п	Объектның аталышы	Үлчәү берәмлеге	Халыкның тәэмин ителешенә минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе
1	Районара почта	почта элементәсенә 50 - 70 бүлекчәләренә	1

		объектлар	
2	Тавыш трансформаторы подстанцияләре (10-12 мең абонентка исәпләнгән)	объектлар	1
3	Кабельле телевидениенең техник үзәге	торақ районга объектлар	1

4.5.2. Балык Бистәсе муниципаль районы халкының 5 нче таблицада күрсәтелмәгән мәгълүматлаштыру һәм элемент объектлары белән тәмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнми.

4.5.3. Балык Бистәсе муниципаль районы халкы өчен мәгълүматлаштыру һәм элемент объектларының территориаль яктан мөмкин булган дәрәжәдә файдаланылуының исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнми.

4.6. Муниципаль район халкының мәдәният һәм ял объектлары белән тәмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; муниципаль район халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин кадәр күбрәк файдалана алуының исәп-хисап күрсәткечләре.

4.6.1. Муниципаль районның жирле әһәмияттәге объектларга караган мәдәният һәм ял объектлары өчен күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләре билгеләнми.

4.7. Муниципаль район халкын социаль тәмин итү һәм социаль яклау объектлары белән тәмин итүнең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; муниципаль район халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин кадәр күбрәк файдалана алуының исәп-хисап күрсәткечләре.

4.7.1. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләрен 6 таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

Таблица 6

№ п/п	Объектның аталышы	Халыкның тәмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе	Халык өчен максималь рөхсәт торган территория дәрәжәсе
1	Халыкка социаль хезмәт күрсәтү комплексы үзәге	1 объект муниципаль районга	Билгеләнми
2	Гаиләгә һәм балаларга социаль ярдәм күрсәтү бүлеге	1 объект муниципаль районга	Билгеләнми
3	Өлкәннәр һәм инвалидлар өчен интернат-йорт	1 урын 3 мең кешегә / 1 объект муниципаль районга	Билгеләнми
4	Төн куну йортлары, социаль адаптация үзәкләре	1 объект муниципаль районга	Билгеләнми

4.7.2. 6 нчы таблицада күрсәтелмәгән объектлар өчен хисап күрсәткечләре билгеләнми.

4.8. Муниципаль район халкының физик культура һәм массакуләм спорт объектлары белән тәмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсенең исәп-хисап күрсәткечләре; муниципаль район халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин кадәр күбрәк файдалана алуының исәп-хисап күрсәткечләре.

4.8.1. Күрсәтелгән исәп-хисап күрсәткечләре 7 нче таблицада китерелгән.

Таблица 7

№ п/п	Объектның аталышы	Халыкның тээмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе	Халык өчен максималь рөхсәт ителә торган территория дәрәжәсе
1	Балык Бистәсе ш.т.п.да балалар һәм яшүсмерләр спорт мәктәпләре	1 мең кешегә залның 10 кв. метры	30 минут жәяү бару
2	Бассейннар (ачык һәм ябык гомуми файдаланудагы)	1 мең кешегә 75 кв. метр су көзгесе майданы	30 минут жәяү бару

Искәрмә.

Исәп-хисап күрсәткечләре авыл торак пунктлары өчен билгеләнми.

4.8.2. 7 нче таблицада күрсәтелмәгән физик культура һәм массакүләм спорт объектлары өчен хисап күрсәткечләре билгеләнми.

4.9. Муниципаль район халкының көнкүреш һәм сәнәгать калдыкларын утильләштерү һәм эшкәртү объектлары белән тээмин итүнең мөмкин булган минималь дәрәжәсенә исәп күрсәткечләре; муниципаль район халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин кадәр күбрәк файдалана алуының исәп-хисап күрсәткечләре.

4.9.1. Балык Бистәсе муниципаль районы территориясендә барлыкка килә торган каты коммуналь калдыклар белән эш итү системасын оештыруны Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы территориясен санитар чистартуның Генераль схемасы нигезендә чистартуны һәм Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы муниципаль берәмлекләре территорияләрен төзекләндерү кагыйдәләре нигезендә күздә тотарга кирәк.

4.10. Жәмәгать тәртибен саклауны тээмин итә торган объектлар белән тээмин итүнең мөмкин булган минималь дәрәжәсенә исәп күрсәткечләре; муниципаль район халкы өчен мондый объектларның территориаль яктан мөмкин кадәр күбрәк файдалана алуының исәп-хисап күрсәткечләре.

4.10.1. Күрсәтелгән исәп күрсәткечләрен 8 таблица нигезендә кабул итәргә кирәк .

Таблица 8

№ п/п	Объектның аталышы	Халыкның тээмин ителешенең минималь рөхсәт ителгән дәрәжәсе	Халык өчен максималь рөхсәт ителә торган территория дәрәжәсе
1	Полиция бүлеге/бүлекчәсе	1 объект муниципаль районга	билгеләнми
2	Балык Бистәсе ш.т.п. өчен тәртип саклау терәк пункты	торак төркеменә гомуми майданның 10 кв. метры	билгеләнми
3	авыл торак пунктлары өчен	1 объект 1 - 3 авыл жирлегенә	билгеләнми

5. МУНИЦИПАЛЬ РАЙОН ХАЛКЫНЫҢ ЖИРЛЕ ӘҖӘМИЯТТӘГЕ ОБЪЕКТЛАРГА НОРМАТИВ ИХТЫЯЖЫН БИЛГЕЛӘУ БУЕНЧА, КҮРСӘТЕЛГӘН ОБЪЕКТЛАРНЫ УРНАШТЫРУГА ТӘКЪДИМНӘР

5.1. Электр һәм газ белән тээмин итү объектларын урнаштыруга тәкъдимнәр

5.1.1. Электр белән тээмин итү системаларын проектлауны «Шәһәр электр челтәрләрен проектлау инструкциясе» РД 34.20.185-94 таләпләре нигезендә билгеләнә торган электр чыганақларына электр йөкләнеше күрсәткечләре, "ФСК ЕЭС" ААҖнең техник сәясәте турында 02.06.2006 елгы (бүлек - 10862) нигезендә гамәлгә ашырырга кирәк.

(2 бүлек), СП 31-110-2003 «Торак һәм ижтимагый биналарны проектлау һәм монтажлау» (6 бүлек). Алдан исәпләүләр өчен торак пунктлар территорияләренең чагыштырма исәп-хисап йөкләнешенең зур күрсәткечләрен 9 нчы таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

Таблица 9

Халык саны (мең кеше)	Табигый газда плитәле торак пункт (кВт/кеше) Барлыгы:	Шул исәптән үзәк	микрорайоннар, төзелеш кварталлары	Стационар электр плитәләре булган торак пункт (кВт/кеше)) Всего	Шул исәптән үзәк	микрорайоннар, төзелеш кварталлары
3-50	0,43	0,55	0,40	0,52	0,65	0,50
3 тән кимрәк	0,41	0,51	0,39	0,50	0,62	0,49

Искәрмә.

1. Торак пунктта газ һәм электр плитәләре булган торак йортлар булса, күрсәткечләр интерполяция ысулы белән аларның нисбәтенә пропорциональ рәвештә билгеләнә.

2. Торак пункт үзәге төшенчәсе дигәннән төрле административ, мәдәни, уку учреждениеләре, сәүдә һәм жәмәгать туклануы предприятиеләре тупланган территорияне аңларга кирәк.

3. Таблицада вак сәнәгать предприятиеләреннән йөкләнеш исәпкә алынмаган. Аларны исәпкә алу өчен түбәндәге коэффициентларны кулланарга кирәк:

табигый газда плитәләре булган торак пунктлар өчен: 1,2 - 1,6;

стационар электр плитәләре булган торак пунктлар өчен: 1,1 - 1,5.

Торак пункт үзәге территориясенә зур кыйммәтләр алырга кирәк.

Электр энергиясен бүлү системасының көчәнешен сайлау, перспективалы электр йөкләнешләренең үсешен анализлауны исәпкә алып, Татарстан Республикасының бүлү электр челтәре комплексы челтәрләренең перспективалы үсеше схемасы нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

Торак пунктларның электр челтәрләренең көчәнеше исәп-хисап чоры һәм энергия системасында көчәнешләр системасы чикләрендә аларны үстерү концепциясен исәпкә алып сайлана: 35 – 110 – 220 – 500 кВ или 35 – 110 – 330 – 750 кВ.

Электр белән тәмин итү системасының көчәнеше, энергия трансформациясе баскычларының иң аз санын исәпкә алып, сайлап алынырга тиеш. Якын арада 35-110/10 кВ көчәнешләр системасы иң максатка ярашлы булып тора.

Электр челтәрләрен проектлау, торак пунктларның һәм алар янәшәсендәге территорияләренң барлык кулланучыларын исәпкә алып, 35-110 кВ һәм аннан да күбрәк көчәнешле электр белән тәмин итүче челтәрләрне һәм 6-20 кВ көчәнешле бүлү челтәрләрен үзара бәйләү белән комплекслы рәвештә башкарылырга тиеш. Шул ук вакытта, ведомство карамагына карамастан, төрле кулланучыларны тукландыру өчен электр белән тәмин итү системасының аерым элементларын бергәләп куллануны күздә тотарга киңәш ителә.

Торак пунктлар территорияләрендә трансформатор подстанцияләрен һәм бүлү жайланмаларын проектлауны электр жайланмаларын урнаштыру кагыйдәләре һәм 2006 елның 2 июнендәге «ФСК ЕЭС» ААҖнең техник сәясәте турындагы Нигезләмәнең 2 бүлегә таләпләре нигезендә гамәлгә ашырырга кирәк.

5.1.2. Газ белән тәмин итүнең яңа системаларын проектлау һәм төзү, гамәлдәге системаларын реконструкцияләү һәм үстерү «Газ бүлү системалары» СНИП 42-01-2002, «Газ бүлү һәм газ куллану системаларының куркынычсызлык кагыйдәләре» 12-529-03 таләпләре нигезендә, Татарстан Республикасын газ белән тәмин итү һәм газлаштыруның Генераль схемасы нигезендә, торак-коммуналь хужалыкны, сәнәгать һәм башка оешмаларны газлаштыру буенча республика программалары нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

Газ куллануның эрелэндерелгән күрсәткечен түбәндәге күләмдә кабул итәргә кирәк:
1 кешегә үзәкләштерелгән кайнар су белән тәэмин ителеш булганда - елына 120 куб. м;
газ суүткәргечләрдән кайнар су белән тәэмин иткәндә - елына 300 куб. м;
1 кешегә кайнар су белән тәэмин ителеш булмаганда - елына 180 куб. м;
авыл торак пунктлары өчен - елына 220 куб. м.

Газ белән тәэмин итү һәм газ белән тәэмин итү станцияләре торак пунктлардан читтә урнаштырылырга тиеш.

Газ үткәру пунктларын торак пунктның торак төзелеше территориясеннән читтә, жылнең авылдан искән ягына урнаштырырга кирәк.

Газ тугыру станцияләрен урнаштыру өчен жир кишәрлекләренең максималь күләмнәре, аларның житештерүчәнлегенә бәйле рәвештә түбәндәгечә тәшкил итә: елына 10 мең тонна - 6 га; елына 20 мең тонна - 7 га; елга 40 мең тонна - 8 га.

Газ тугыру пунктларын урнаштыру өчен жир кишәрлекләренең күләмен 0,6 гектардан да артык алмаска кирәк.

5.2. Торак пунктлар чикләреннән тыш урнашкан транспорт объектларына муниципаль район халкының норматив ихтыяжларын билгеләүгә, күрсәтелгән объектларны урнаштыруга тәкъдимнәр

5.2.1. Күчмә составка (техник хезмәт күрсәтү станцияләре, автомобиль ягулык салу станцияләре, юу пунктлары, карау эстакадалары, майданчык-стоянкалар) хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән предприятие һәм автосервис объектларын проектлауны автомобиль транспорты хәрәкәте интенсивлыгына карап, икътисади һәм статистик эзләнүләр нигезендә тормышка ашырырга кирәк.

5.2.2. Машиналар хәрәкәте интенсивлыгын, үтеп баручы автотуристлар санын, шулай ук якын-тирә торак пунктларның ихтыяжларын исәпкә алып, проектлау эше буенча сәүдә һәм жәмәгать туклануы предприятиеләренең саны һәм сыйдырышлыгы таләп ителә.

5.2.3. Автомобиль юлларында ял итү майданчыкларын, туристик транспорт тукталышларын күздә тотарга кирәк. Алар арасында III категорияле автомобиль юллары өчен – 25-35 километр, IV категорияле автомобиль юллары өчен – 45-55 километр. Әлеге майданчыкларның сыйдырышлыгы III категорияле юлларда 10 – 15 транспорт берәмлегеннән дә ким түгел, 10 – IV категорияле юлларда бер үк вакытта тукталышка исәп тотарга кирәк.

5.2.4. Жәмәгать транспорты тукталышлары урыннарында тукталыш һәм утыру майданчыклары, пассажирлар өчен павильоннар булдыру тәкъдим ителә.

Тукталыш майданчыкларының киңлеген – машина йөрү өлешенең төп полосаларының киңлегенә, ә озынлыгын-бер үк вакытта туктатыла торган автобуслар санына карап, әмма 10 метрдан да ким булмаган күләмдә кабул итәргә кирәк.

5.2.4. Муниципаль районның жирле эһәмияттәге объектларына караучы торак пунктлар һәм транспорт хезмәте күрсәтү объектлары чикләреннән читтә автомобиль юлларын урнаштыруга карата таләпләр, аларның параметрлары СНИП 2.07.01-89 СП нигезендә билгеләнә. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү» һәм транспорт өлкәсендә башка норматив документлар белән тәэмин итү.

5.3. Мәгариф объектларын урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.3.1. Мәгариф объектларын урнаштыруга таләпләр һәм аларның параметрлары СНИП 2.07.01-89 СП нигезендә билгеләнә. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү» (10 бүлек, Ж кушымтасы), СанПин 2.4.1.2660-10 «Мктәпкәчә оешмаларда эш режимын булдыруга, карап тотуга һәм оештыруга карата санитар-эпидемиологик таләпләр», СанПин 2.4.2821-10 «Гомуми белем бирү учреждениеләрендә уку шартларына һәм оештыруга карата санитар-эпидемиологик таләпләр».

5.3.2. Халык саны 200 кешедән ким булган авыл торак пунктлары өчен башлангыч сыйныфлар белән берлектә кече сыйныфлы мәктәпкәчә учреждениеләрне урнаштыруны күздә тотарга киңәш ителә.

5.3.3. Авыл торак пунктларында өстәмә белем бирү учреждениеләре урыннарын гомуми белем бирү мәктәпләре биналарында карарга тәкъдим ителә.

5.3.4. Сәламәт балалар өчен мәктәпкәчә учреждениеләрдә урыннар саны нормативы тәшкил итә:

- 1 төркемгә – 10-20 урын;
- 2 төркемгә -18-40 урын;
- 3 төркемгә-28-60 урын;
- 4 төркемгә-48-80 урын;
- 5 төркемгә-46-100 урын;
- 6 төркемгә-58-120 урын;
- 7 төркемгә-64-140 урын;
- 8 төркемгә-74-160 урын;
- 9 төркемгә-84-180 урын;
- 10 төркемгә-92-200 урын.

5.3.5. Балык Бистәсе һәм авыл торак пунктлары өчен мәктәпкәчә учреждениеләрнең гомуми мәйданы (биналар мәйданнары) гомуми мәйданының чагыштырма күрсәткечләре 10 нчы таблицада китерелгән.

Таблица 10

Мәктәпкәчә учреждениенен тибы	Балык Бистәсе штп. өчен әлеге күрсәткеч (тәрбияләнүчегә кв. метр)	Авыл торак пунктлары өчен күрсәткеч (бер кешегә кв. метр)
1 төркемгә	-	19,59
2 төркемгә	-	12,05
3 төркемгә	-	11,31
4 төркемгә	15,99	10,49
6 төркемгә	15,37	12,30
8 төркемгә	14,51	11,04
10 төркемгә	15,12	-
12 төркемгә	13,89	-

5.3.6. Мәктәпкәчә учреждениеләр өчен жир кишәрлекләренең күләмен объектларның сыйдырышлылыгына карап кабул итәргә кирәк:

- 100 урынга кадәр - 1 урынга 40 кв. метр;
- 100дән артык урын - 1 урынга 35 кв. метр.

Жир кишәрлекләренең күрсәтелгән күләмнәре реконструкция шартларында 25 %ка киметелергә мөмкин; яңа төзелә торган яисә территорияль үсә торган торак пунктларның 10 %ына, халык саны 2 тапкырдан артыкка артачак.

5.3.7. Балык Бистәсе һәм авыл торак пунктлары өчен гомуми белем бирү учреждениеләренең (биналар мәйданының) чагыштырма күрсәткечләре 11 нче таблицада китерелде.

Таблица 11

Күрсәткеч (тәрбияләнүчегә кв.метр)			
Балык Бистәсе штп.		Авыл торак пунктлары өчен	
Белем бирүнең I баскычы (башлангыч)			
4 нче сыйныфка (180 укучы)	31,73	20 укучыга	13,75
		40 укучыга	10,18
		60 укучыга	10,07
Белем бирүнең I һәм II баскычлары (тугыз еллык)			
8 сыйныфка (400 укучыга)	20,0	108 укучыга (12 ук/сыйн.)	19,43
		162 укучыга (18 ук/сыйн.)	16,10
		216 укучыга (24 ук/сыйн.)	15,15
Белем бирүнең III баскычы			
11 сыйныфка (275 укучы)	23,92	14 сыйныфка (350 укучыга)	22,25
22 нче сыйныфка (550 укучы)	20,46		
33 класска (825 укучыга)	16,96		

5.3.8. Гомуми белем бирү учреждениеләре өчен жир кишәрлекләре күләмен объектларның сыйдырышлыгына карап кабул итәргә кирәк:

400 урынга кадәр – 1 урынга 50 кв. метр;

400-500 урын – 1 урынга 60 кв. метр;

500-600 урын – 1 урынга 50 кв. метр;

600-800 урын – 1 урынга 40 кв. метр;

800-1100 урын – 1 урынга 33 кв. метр;

1100-1500 урын – 1 урынга 21 кв. метр;

1500-2000 урын – 1 урынга 17 кв. метр.

Күрсәтелгән күләмнәр реконструкция шартларында 20 % ка киметелергә мөмкин.

5.4. Муниципаль район халкының сәламәтлек саклау объектларына норматив ихтыяжын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.4.1. Балык Бистәсе муниципаль районы халкын даруханәләр һәм сөт кухнялары белән тәэмин итү, мондый объектларның территориаль яктан һәркем файдалана алырлык булуы буенча тәкъдим ителгән күрсәткечләр 12 нче таблицада китерелгән. Таблица 12

№ п/п	Объектның аталышы	Халыкның тәэмин ителеш дәрәжәсе	Халык өчен территориаль үтемлелек (мөмкин булу) дәрәжәсе
1	Балык Бистәсе ш.т.п.да даруханәләр	10 мең кешегә исәпләнгән 1 объект / 1 мең кешегә исәпләнгән гомуми мәйданы 50 кв. метр	30 минут жәяү бару мөмкинлеге
2	Авыл торак пунктларында даруханәләр	1 мең кешегә гомуми мәйданы 14 кв. метр	30 минут жәяү бару мөмкинлеге
3	Балык Бистәсендә һәм авыл торак пунктларында сөт кухнялары (1 яшькә кадәрге балалар өчен)	Тәүлегенә 4 порция 1 балага	билгеләнми

5.4.2. Сәламәтлек саклау объектларын урнаштыруга таләпләр һәм аларның параметрлары СНИП 2.07.01 - 89 СП (актуальләштерелгән редакция) нигезендә билгеләнә. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү» (10 бүлек, ж кушымта), «Медицина эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмаларга карата санитар-эпидемиологик таләпләр» һәм башка норматив документлар белән СанПиН 2.1.3.2630-10.

5.4.3. Барлык типтагы стационарлар өчен жир кишәрлекләре күләмен объектларның сыйдырышлыгына карап кабул итәргә кирәк:

50 койкага кадәр – 1 урынга 300 кв. метр;

50-100 койка – 1 урынга 300 – 200 кв. метр;

100 – 200 койка – 200 – 140 кв. метр

200-400 койка – 1 урынга 140-100 кв. метр;

400-800 койка – 100-80 кв. метр-1 урынга;

800-1000 койка – 1 урынга 80 – 60 кв. метр;

1000 койкадан артык – 1 урынга 60 кв. метр.

Күрсәтелгән күләмнәр реконструкция шартларында 25 % ка киметелергә мөмкин.

5.4.4. Амбулатор-сырхауханә учреждениеләре, диспансерлар өчен жир кишәрлеге күләмен стационардан башка сменага 100 кешегә 0,1 га тәшкил итәргә кирәк, әмма объектка 0,3 гектардан да ким түгел.

5.4.5. Фельдшер-акушерлык пункты өчен жир кишәрлегенә күләме 0,2 га тәшкил итәргә тиеш.

5.4.6. Ашыгыч медицина ярдәме станциясе (подстанциясе) өчен, күчмә медицина ярдәме пункты өчен жир кишәрлеге күләмен 1 автомобильгә 0,05 га, ләкин 0,1 га ким булмаган күләмдә кабул итәргә киңәш ителә.

5.4.7. Даруханәләр өчен жир кишәрлегенә күләме 0,2 – 0,3 га тәшкит итәргә тиеш.

5.4.8. Сөт кухнялары өчен жир кишәрлеге күләме тәүлегенә 1 мең порциягә 0,015 га, ләкин 0,15 гектардан да ким булмаган күләмдә кабул итәргә киңәш ителә.

5.5. Мәгълүматлаштыру һәм элемент объектларын урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.5.1. Яңа төзелешне гамәлгә ашырганда телекоммуникация системаларын, эфир цифрлы телевидениене күмәк кабул итү системаларын урнаштыруны һәм бер үк вакытта өч элемент операторы тарафыннан хезмәт күрсәтү өчен кирәкле булган ябык эчке коммуникацияләр буенча йорт эчендәге элемент челтәрләрен урнаштыруны күздә тотарга кирәк.

5.5.2. Яңа территорияләргә төзегәндә Гражданнар оборонасы сигналлары һәм гадәттән тыш хәлләр сигналлары буенча халыкка хәбәр итү системасының локаль челтәрләрен урнаштыруны күздә тотарга кирәк.

5.5.3. Мәгълүматлаштыру һәм элемент объектларын урнаштыру өчен жир кишәрлекләре майданын 13 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

Таблица 13

№ п/п	Объектның аталышы	Кишәрлек майданы
1	Районара почта	0,6 – 1 га
2	Автоматик телефон станциясе	0,25 га
3	Узел автоматик телефон станциясе	0,3
4	Концентратор	40-100 кв.м.
5	Терәк-көчәйтү станциясе	0,1 – 0,15 га
6	Блок-чыбыклы тапшырулар станциясе	0,05 – 0,1 га
7	Тавыш трансформатор подстанциясе	50-70 кв.м.
8	Кабель телевидениенең техник үзәге	0,3-0,5 га

5.5.4. Элемент предприятиеләре биналарын, зарарлы, коррозия - актив, сасы исләткән һәм тузаннарны бүлеп чыгару чыганагы булган күрше предприятиеләргә яки технологик процесслы объектларга карата, гадәттә жыл алар ягыннан исми торган якта, аларның санитар-яклау зоналарыннан читтә урнаштыру зарур.

5.5.5. Шәһәрара телефон станцияләре, шәһәр телефон станцияләре, телеграф төеннәре һәм станцияләр, чыбыклы тапшырулар станцияләре квартал эчендә яки торак пункт микрорайоны эчендә проектларга кирәк.

5.5.6. Элемент линияләрен урнаштыру «Элемент линияләре өчен жир бүлеп бирү нормалары» СН 461-74 таләпләренә туры китереп башкарылырга тиеш.

5.6. Муниципаль район халкының мәдәният һәм ял объектларына норматив ихтыяжларын билгеләү, әлеге объектларны урнаштыру буенча тәкъдимнәр

5.6.1. Балык Бистәсе муниципаль районы халкының мәдәният һәм ял объектлары белән тәмин ителеше, мондый объектларның территориаль үтмелеге (мөмкин булган) дәрәжәсе буенча тәкъдим ителгән күрсәткечләргә Балык Бистәсе муниципаль районы халкы өчен 14 нче таблица нигезендә кабул итәргә кирәк.

Таблица 14

№ п/п	Объектның аталышы	Халыкның тәмин ителешенә минималь мөмкин булган дәрәжәсе	Халык өчен территориаль мөмкинлекнең максималь мөмкин булган дәрәжәсе
1	Кинотеатрлар	1 мең кешегә 25-35 урын	60 минут жәяү бару мөмкинлеге
2	Концерт заллары	1 мең кешегә 3,5 - 5 урын	60 минут жәяү бару мөмкинлеге
3	Музейлар	1 объект муниципаль	60 минут жәяү бару

		районга	мөмкинлеге
4	Күргөзмө заллары	1 объект муниципаль районга	60 минут жэяү бару мөмкинлеге
5	Универсал спорт-тамаша кылу заллары, шул исэптэн, ясалма бозлы	1 мең кешегэ 6 - 9 урын	60 минут жэяү бару мөмкинлеге

5.6.2. 14 нче таблицада күрсэтелмэгэн мэдэният һәм ял итү объектлары өчен күрсэткечлэрне проектлауга йөкләмә нигезендә кабул итэргә кирәк.

5.6.3. Балык Бистәсендә проектлана торган мэдэният объектларының санын, составын һәм сыйдырышлылыгын билгеләгәндә, өстәмә рәвештә 1 сәгатътән дә артык булмаган зонада урнашкан башка торак пунктлардан килүче халыкны да исәпкә алырга кирәк.

Авыл торак пунктларында проектлана торган мэдэният объектларының санын, составын һәм ял вакытын билгеләгәндә өстәмә рәвештә жэяүлеләр йөри алырлык 30 минутлык зонада урнашкан башка торак пунктлардан килүче халыкны да исәпкә алырга кирәк.

5.6.4. Традицион халык ижатын үстерү өчен шартлар тудыру максатыннан муниципаль районда жирлекара клуб учреждениеләрен һәм мәгълүмат-методик үзәкләрне урнаштыру тәкъдим ителә.

5.6.5. Балык Бистәсендә укучылар һәм халык файдалана алырлык урыннан 500 метрдан да артык булмаган ераклыкта мэдэни-массакуләм һәм физкультура-савыктыру эшен оештыру өчен бердәм комплекслар формалаштыру тәкъдим ителә.

5.6.6. Мэдэният, массакуләм ял итү, ял итү объектларын һәм аларның параметрларын урнаштыру таләпләре 42.13330.2011 СНИП актуаль редакциясе 2.07.01-89* “Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү” (10 бүлек, Ж кушымтасы).

5.7. Социаль тәмин итү һәм социаль яклау объектларында муниципаль район халкының норматив ихтыяжларын билгеләүгә, күрсәтелгән объектларны урнаштыруга тәкъдимнәр

5.7.1. Балык Бистәсе муниципаль районы халкының социаль тәминат һәм социаль яклау объектлары белән тәмин ителеш дәрәжәсенә тәкъдим ителә торган күрсәткелләре 15 нче таблицада китерелде.

Таблица 15

№ п/п	Объектның аталышы	Халыкның минималь мөмкин булган тәмин ителеше дәрәжәсе
1	Халыкка социаль хезмәт күрсәтү комплекслы үзәкләре өйдә социаль хезмәт күрсәтү бүлекчәсе	Әлеге категориядәге 120 кешегә исәпләнгән 1 объект
2	Социаль тернәкләндерүгә мохтаж балигъ булмаганнар өчен махсулаштырылган учреждениеләр	10 мең балага исәпләнгән 1 объект
3	Мөмкинлекләре чикләнгән балалар һәм яшүсмерләр өчен тернәкләндерү үзәкләре	1 объект шәһәр жирлегенә, әмма мөмкинлекләре чикләнгән 1 мең балага һәм яшүсмерләргә кимендә 1 объект
4	Психоневрология интернаты	1 урын 3 мең кешегә
5	Балалар интернат-йортлары	1 урын 3 мең кешегә
6	Акылга зәгыйфь балалар өчен балалар интернат-йортлары	2 мең кешегә 1 урын
7	Ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балалар һәм яшүсмерләр өчен приют	Ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган 10 мең балага һәм яшүсмерләргә 1 объект
8	Яшьләр эшләре буенча органнар учреждениеләре	1 мең кешегә гомуми мәйданның 25 кв. метры; 2 эш урыны - 1 мең кешегә

--	--	--

5.7.2. Халыкка социаль хезмэт күрсәтү үзәкләрен урнаштыруны «Өлкән яшьтәге кешеләргә социаль хезмэт күрсәтү учреждениеләрен исәпләү һәм урнаштыру» СП 35-106-2003 таләпләре нигезендә гамәлгә ашырырга кирәк.

5.7.3. Картлар һәм инвалидлар өчен интернат-йортларны урнаштыру өчен жир кишәрлекләренә күләме объектның сыйдырышлылыгына бәйле рәвештә билгеләнә:

- 50 урын - 1 урынга 38 кв. метр;
- 100 урын - 1 урынга 27 кв. метр;
- 200 урын - 1 урынга 20 кв. метр.

Картлар һәм инвалидлар өчен интернат-йортларны торак пунктлардан читтә урнаштыру мөмкин.

5.7.4. Балалар интернат-йортлары, шул исәптән акылга зәгыйфь балалар өчен интернат-йортлар өчен жир кишәрлекләренә күләмен объектның сыйдырышлылыгына карап кабул итәргә кирәк:

- 100 урын - 1 урынга 80 кв. метр;
- 120 урын - 1 урынга 60 кв. метр;
- 200 урын - 50 кв. метр 1 урынга.

5.7.5. Төнге торы йортлары, социаль жайлаштыру үзәкләре өчен жир кишәрлекләренә күләмнәре объектның сыйдырышлылыгы нигезендә билгеләнә:

- 25 урын - 1 урынга 9,8 кв. метр;
- 50 урын - 1 урынга 9,0 кв. метр;
- 100 урын - 1 урынга 9,0 кв. метр.

5.8. Физик культура һәм массакүләм спорт объектларына муниципаль район халкының норматив ихтыяжларын билгеләүгә, күрсәтелгән объектларны урнаштыруга тәкъдимнәр

5.8.1. Балык Бистәсе муниципаль районы халкының физик культура һәм массакүләм спорт объектларында норматив ихтыяжын билгеләүне халыкның төрле социаль-демографик төркемнәре ихтыяжларын канәгатьләндерү зарурлыгы нигезендә гамәлгә ашырырга кирәк.

5.8.2. Әлеге объектларны урнаштыру башка шундый ук объектларның якынлыгын исәпкә алып, транспорт элементларын оештыруны, урамнар, юллар һәм жәяүлеләр юллары челтәрләре белән үзара бәйләнештә булуны күздә тотарга кирәк.

5.8.3. Физик культура һәм массакүләм спорт объектларын мәгариф мәктәпләренә һәм башка уку йортларының, ял һәм мәдәният учреждениеләренә спорт объектлары белән берләштерергә рөхсәт ителә.

5.8.4. Балалар-яшүсмерләр спорт мәктәпләре һәм бассейнлары өчен жир участогының күләмен 1,5 - 1,0 гектарга кабул итәргә кирәк.

5.9. Каты коммуналь калдыкларны эшкәртү, утильләштерү, зарарсызландыру, урнаштыру объектларында муниципаль район халкының норматив ихтыяжларын билгеләүгә, күрсәтелгән объектларны урнаштыруга тәкъдимнәр

5.9.1. Каты коммуналь калдыкларны жыю нормалары күрсәткечләрен СП 42.13330.2011 СНиП 2.07.01-89*таләпләренә туры китереп кабул итәргә кирәк “Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү” 16 нчы таблицада китерелгән.

Тупланган каты коммуналь калдыкларның исәп-хисап күләмен әледән-әле (һәр 5 ел саен) факттагы мәгълүматлар буенча ачыкларга кирәк.

Таблица 16

Каты коммуналь калдыкларның төрләре	Елына 1 кешегә каты коммуналь калдыклар микъдары (кг.)	Елына 1 кешегә каты коммуналь калдыклар саны (литрлар)
Каты: суүткәргеч жиһазландырылган	белән торак	

биналардан, канализация, үзәк жылыту һәм газ ярдәмендә; башка торак биналардан	190 – 200 300 – 380	900-950 1100-1600
Жәмәгать биналарын исәпкә алып, каты коммуналь калдыкларның гомуми микъдары	280-290	1400-1450

Искәрмә.

1. Балык Бистәсе муниципаль районы өчен 42.13330.2011 СПда китерелгән күрсәткечләр тәгаенләнде.

2. Калдыкларны жыю нормаларының зур әһәмиятен Балык Бистәсе өчен кабул итәргә кирәк.

5.9.2. Каты коммуналь калдыкларны утильләштерү һәм эшкәртү объектларының урнашу урыннарын санитар нормаларга туры китереп, территорияне куллану мөмкинлекләрен баяләү нигезендә хәл итәргә кирәк.

5.9.3. Муниципаль район территориясендә торак пунктлар төркемнәре өчен үзәкләштерелгән жирлекара каты коммуналь калдыклар полигоннарын урнаштыру тәкъдим ителә.

Полигоннарга хезмәт күрсәтү радиусы 15 километр тәшкил итә.

5.9.4. Каты коммуналь калдыклар полигоннарын урнаштыруны СП 42.13330.2011 СНИП 2.07.01-89* таләпләренә туры китереп гамәлгә ашырырга кирәк. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү»; СП 2.1.7.1038-01 «Каты көнкүреш калдыклары полигоннарын төзүгә һәм карап тотуга гигиеник таләпләр» Каты көнкүреш калдыклары полигоннарын проектлау, эксплуатацияләү һәм рекультивацияләү буенча Россия Федерациясе Төзелеш министрлыгы тарафыннан 02.11.1996 елда расланган инструкция

5.9.5. Каты коммуналь калдыклар полигонын урнаштыру өчен жир кишәрлегенең күләме 1000 т коммуналь калдыкларга 0,02-0,05 га тәшкил итәргә тиеш.

5.9.6. Каты коммуналь калдыкларны эшкәртү, утильләштерү, зарарсызландыру, урнаштыру объектлары СанПин 2.1.7.1322-03 таләпләренә туры китереп проектлана. "Житештерү һәм куллану калдыкларын урнаштыруга һәм зарарсызландыруга гигиеник таләпләр», СНИП 2.01.28-85 "Агулы сәнәгать калдыкларын зарарсызландыру һәм күмү полигоннары. Проектлау буенча төп нигезләмәләр», СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 "Предприятияеләрнең, корылмаларның һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары һәм санитар классификациясе".

6. ИСӘП-ХИСАП КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕН НИГЕЗЛӘУ БУЕНЧА МАТЕРИАЛЛАР

6.1. Нормативлар түбәндәге норматив хокукый актлар таләпләренә туры китереп әзерләнде:

Россия Федерациясенә шәһәр төзелеше кодексы 29.12.2004 ел, № 190-ФЗ;

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон;

«Татарстан Республикасында шәһәр төзелеше эшчәнлеге турында» 2010 елның 25 декабрәндәге 98-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы;

«2014 елга кадәр ижтимагый инфраструктура, социаль хезмәт күрсәтүләр белән тәэмин ителешнең социаль гарантияләре дәрәжәсен билгеләү турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 26.01.2009 елдагы 42 номерлы карары.

6.2. Нормативларны әзерләгәндә түбәндәге норматив документлар кулланылды:

СП 42.13330.2011 Актуальләштерелгән редакциясе СНИП 2.07.01-89*. «Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл жирлекләрен планлаштыру һәм төзү»;

СССР Транспорт министрлыгы тарафыннан 01.01.1975 елда расланган автобус тукталышларын проектлаштыру буенча методик тәкъдимнәр;

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 19.10.1999 ел, № 1683-р күрсәтмәсе белән расланган социаль инфраструктура объектларында Россия Федерациясе субъектларының норматив ихтыяжларын билгеләү методикасы;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 27.12.2013 ел, №1071 карары белән расланган Татарстан Республикасының шәһәр төзелешен проектлаштыру буенча республика нормативлары.

6.3. Нормативларны әзерләгәндә исәпкә алынды:

Балык Бистәсе муниципаль районы чикләрендә урнашкан муниципаль берәмлекләрнең социаль-демографик составы һәм халык тыгызлыгы;

Балык Бистәсе муниципаль районының социаль-иқътисады үсеше стратегиясе;

Балык Бистәсе муниципаль районының социаль-иқътисады үсеше фаразы;
табигать-климат шартлары;

Балык Бистәсе муниципаль районы чикләрендә урнашкан муниципаль берәмлекләрнең жирле үзидарә органнары һәм кызыксынган затларның тәкъдимнәре.